

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZÁVĚREČNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA

Místní akční plán rozvoje vzdělávání SO ORP Pohořelice III

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023083

OBSAH

1	ÚVOD.....	2
2	MANAŽERSKÉ SHRNUÍ.....	2
3	CÍL EVALUACE.....	2
4	STRUČNÁ METODOLOGIE.....	2
5	EVALUAČNÍ ZJIŠTĚNÍ.....	3
5.1	Účelnost.....	3
5.1.1	Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?.....	3
5.1.2	Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?.....	4
5.1.3	Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP?.....	4
5.2	Dopad.....	6
5.2.1	Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?.....	6
5.2.2	Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?.....	7
5.2.3	Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?.....	7
5.2.4	Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?.....	7
5.2.5	Je plán udržitelnosti MAP realistický?.....	8
6	DOPORUČENÍ.....	8

1 ÚVOD

Evaluace projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání III SO ORP Pohořelice vychází z Postupů MAP III - Metodiky tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání. Konkrétně se jedná o aktivitu A2 Evaluace procesu místního akčního plánování. Vyhodnocovaným obdobím předkládané závěrečné evaluační zprávy je programové období 2014–2020, respektive do roku 2023 (dle pravidla N+3).

2 MANAŽERSKÉ SHRUTÍ

Evaluace procesu místního akčního plánování je důležitá podaktivita MAP, na základě které proběhne vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který v území MAP probíhal v období 2016 až 2023. Místní akční plánování bylo finančně podpořeno z OP VVV, jehož hlavním cílem je zlepšení kvality vzdělávání v území.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání Pohořelice je realizován Místní akční skupinou Podbrněnsko, spolek, a zaměřuje se na výchovu a vzdělávání dětí a žáků. V daném území probíhaly všechny navazující projekty MAP (MAP I: 2016–2018, MAP II: 2018–2022 a MAP III: 2022–2023).

Původně si za cíl MAS stanovila, že během doby realizace projektu dojde k vybudování důvěry mezi aktéry vzdělávání v regionu a k nastavení platformy pro případnou spolupráci a pravidelné setkávání, aby bylo umožněno vzniku kvalitního nástroje pro rozvoj regionu, který bude reflektovat potřeby a problémy regionu a který bude sloužit k rozvoji vzdělávání. Podstatným impulzem pro realizaci MAP byla současná situace v území, kdy v SO ORP nebyly realizovány ani žádné pravidelné schůzky vedoucích pracovníků škol. Na tož setkávání a sdílení praxe mezi pedagogickými pracovníky. Dalším impulzem byla koncepčnost projektu a v neposlední řadě MAS spatřovala přínos v podobě bližšího vztahu a větší důvěry s představiteli vzdělávání v regionu. Samozřejmým impulzem byla i možnost uspořádat vzdělávací aktivity pro místní vzdělávací instituce dle jejich potřeb a následná vidina pokračování v návazném projektu, který umožní částečně finančně pokrýt naplánované aktivity regionu pro zlepšení situace v oblasti vzdělávání.

Ve stejném duchu se nesly i následující dva projekty (MAP II a MAP III) s tou změnou, že zatímco MAP III byl podobně jako MAP I jen koncepčně plánovací, u MAP II bylo možné již využívat i implementaci aktivit.

3 CÍL EVALUACE

Cílem evaluace celého místního akčního plánování bylo průběžné zhodnocení realizace projektů akčního plánování, tedy zhodnocení jeho procesní i věcné stránky, konkrétně zhodnocení řízení projektů, průběžné hodnocení realizace aktivit projektů a míra dosahování cílů, a to včetně případných návrhů na jejich zlepšení. Cílem je tedy vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který v území MAP probíhal v období od 2016 do 2023.

4 STRUČNÁ METODOLOGIE

Evaluační hodnocení v rámci projektů MAP I, II, III bylo provedeno s využitím hlavních tří metod: dotazníkového šetření, desk-research dostupných dokumentů a vnitřních evaluací projektu realizačním

týmem. Bylo tak využito odpovědí z hodnotících dotazníků určených nejen členů pracovních skupin a řídicího výboru, ale i zřizovatelů, pedagogických pracovníků a veřejnosti. Dále byla využita dokumentace vzniklá v projektech MAP I, MAP II a MAP III a využilo se i odpovědí na otázky sebehodnotících zpráv projektu MAP I a MAP II. V průběhu MAP III navíc došlo k několika pracovním setkáním, na kterých se průběžně seznamovalo s jednotlivými typy dokumentů MAP. Ty se postupně procházely, připomínkovaly a evaluovaly. V neposlední řadě v rámci evaluace došlo i k výjezdnímu setkání zástupců škol, na kterém tito zástupci za pomoci facilitace společně evaluovali projekt MAP.

5 EVALUAČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Cílem evaluace bylo vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který v daném území probíhal v programovém období od října 2016 do listopadu 2023.

5.1 Účelnost

5.1.1 *Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?*

Hlavní a dílčí cíle MAP se dařilo na území SO ORP adekvátně naplňovat, kdy hlavním cílem bylo zpracovat a realizovat místní akční plán rozvoje vzdělávání a vytvořit partnerství škol se zřizovateli a dalšími vzdělávacími institucemi, organizacemi působícími ve vzdělávání a rodiči, což znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb.

Dílčí cíle:

a) Systémové zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého místního plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol.

Díky realizaci projektu MAP I, MAP II a MAP III je vytvořena koncepce rozvoje vzdělávání. Jedná se o živý dokument, který je průběžně aktualizován a odráží se v něm největší problémy vzdělávání v území s následnými kroky k nápravě.

b) Sdílení porozumění cíli: orientace na kvalitní inkluzivní (společné) vzdělávání.

Základem myšlenky inkluzivního vzdělávání je snaha poskytnout všem dětem adekvátní a co nejlepší úroveň vzdělání nezávisle na podobě jejich speciálních potřeb. Tato myšlenka byla promítnuta v dokumentech MAP. Zároveň vznikem platformy a možnosti se potkávat i mezi pedagogy byl cíl naplňován skrze dílčí spolupráci institucí a sdílení dobré i špatné praxe.

c) Zavádění řešení pro snižování nerovností ve vzdělávání uvnitř škol a v území- dostupnost kvalitního vzdělávání pro každé dítě/každého žáka v inkluzivní škole.

Aktivity řešící snižování nerovností byly zařazeny do dokumentace MAP.

d) Zlepšení spolupráce s rodiči, zřizovateli a veřejností, zlepšení spolupráce v území a využívání místních finančních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků.

Možnost systematického setkávání zástupců cílových skupin v Pracovních skupinách, ale i mimo ně např. při setkávání ředitelů škol, vedla k vytvoření funkčních vazeb v území a rozvíjení spolupráce

na procesu místního akčního plánování a tvorbě finančního plánu (Strategický rámec a roční akční plány) v oblasti vzdělávání.

Lze tedy tvrdit, že se hlavní a dílčí cíle MAP daří plnit. Do budoucna chce MAP Pohořelice pokračovat v rozvíjení samoučícího se regionu.

5.1.2 Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?

Závěry jednotlivých SWOT, ale i celá SWOT analýza oblasti povinných a volitelných opatření MAP II v analytické části finálního dokumentu MAP II a MAP III poukazují na hlavní překážky i souvislosti naplňování jednotlivých priorit spolupráce aktérů MAP na území SO ORP Pohořelice v průběhu realizace projektu. V rámci projektů MAP I až MAP III se podařilo navázat s aktéry v daném území a nastavit s nimi funkční partnerství, kdy se osvědčil zejména individuální přístup ke všem partnerům v projektu, který byl možný především díky nižšímu počtu vzdělávacích subjektů v daném SO ORP. Některé skutečnosti, jako např. přítomnost dětí a žáků se SVP a OMJ, lze hodnotit jako možné riziko pro potenciální vyšší neúspěšnost, ale zároveň lze toto pojetí chápat jako příležitost. Ze zjištění vyplývá, že tuto skutečnost lze zajímavým a účinným způsobem zakomponovat do výchovy i vzdělávání. I další oblasti spolu velmi souvisí a jejich přiřazení k jediné prioritě je velmi obtížné – jde např. o legislativní požadavky a nároky, vybavenost a infrastrukturu, stav objektů atp. V nejobecnější rovině se jako největší překážka v realizaci projektů typu MAP I – III jeví rostoucí požadavky kladené na školy a pedagogy. Jako slabé stránky v rámci projektu byly identifikovány absence společných platforem pro setkávání a sdílení zkušeností, před realizací MAP I., nedostatečnou odbornost polytechnika, ICT a jiné, neefektivní využívání kapacit škol a školských zařízení, nestabilní systém podpory kritického myšlení a kreativity, nízká odezva rodičů a spolupráce se školskými zařízeními, nedoceněná dobrovolná práce, nezáměr o danou problematiku ze strany rodičů a zainteresovaných stran, nedostatečná komunikace mezi vzdělávacími institucemi v regionu, nedostatečná bezbariérovost školských zařízení, absence systematického vyhledávání a další podpory nadaných dětí a žáků, nedostatek psychologů, sociálních pedagogů a jiných odborníků.

V průběhu realizace projektu vyvstala nová nečekaná hrozba, se kterou nikdo nepočítal. Jednalo se o celosvětovou pandemii onemocnění Covid-19 a související období distanční výuky, jenž byla až dosud v podmínkách českého školství na úrovni základního a předškolního vzdělávání pouze v rovině teoretické a přípravné. Školy tak musely zejména vyhovět překotně se měnícím a často jen obtížně splnitelným podmínkám nouzového provozu vyvstávajících se ze neustále měnící se situace. Rychle tak sdílely všemi dostupnými kanály informace i provizorní návody a řešení jak se s danou situací rychle vypořádat, pozitivní roli zde sehrál také projekt MAP. Pozitivem tohoto období bylo neplánované zvýšení digitálních kompetencí pedagogů, samotných žáků, ale také rychlejší vybavení některých pracovišť odpovídající informační a výpočetní technikou.

Ne všechny silné a slabé stránky se také jednoznačně týkají každé školy a organizace, které tvoří vzdělávací systém v SO ORP Pohořelice. Do SWOT analýz byla zavedena taková tvrzení, která vzdělávací prostředí na Pohořelicku nejlépe postihují jako celek. Dílčí nedostatky, problémy, potřeby, silné i slabé stránky byly následně řešeny tematicky v pracovních skupinách a posloužily se mimo jiné jako nezbytný vstup pro návrh konkrétních aktivit, projektů a činností MAP.

5.1.3 Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP?

Principy MAP:

- Spolupráce
(MAP I, MAP II, MAP III)

V rámci projektu MAP rozvoje vzdělávání v území spolu spolupracují: zřizovatelé škol, poskytovatelé školního a mimoškolního vzdělávání. Zároveň v rámci spolupráce dochází k pravidelným setkáním se zástupci MAP Židlochovice. V rámci této spolupráce dochází k vzájemné výměně zkušeností, společnému plánování akcí pro místní aktéry, ale i akcí, které napomáhají k výměně zkušeností a příkladů z dobré praxe napříč těmito územími MAP. Toto kritérium se podařilo naplnit.

- Zapojení dotčené veřejnosti
(MAP I, MAP II, MAP III)

Do procesů v rámci zpracování MAP v území je veřejnost zapojována pomocí různých komunikačních nástrojů. V zásadě se v každém místním akčním programu jednalo o:

- zajištění přístupu veřejnosti prostřednictvím webových stránek a předávání informací,
- konzultace s občany prostřednictvím dotazníkových šetření,
- spoluúčasti na tvorbě a schvalování dokumentů v rámci ŘV a PS.

Z pohledu realizátorů MAP je účast dalších organizací spolupracujících se školami i větší zastoupení rodičů, případně zaměstnavatelů a profesních organizací vítána, ale v reálných podmínkách je aktivní a pravidelná účast všech relevantních a zainteresovaných zástupců prakticky nerealizovatelná, výbor by se jen těžko scházel a nebyl by usnášení schopný.

- Dohoda
(MAP I, MAP II, MAP III)

Místní akční plán rozvoje vzdělávání vznikl již původně jako dohoda, ve které se zřizovatelé, poskytovatelé a uživatelé shodnou na prioritách v oblasti vzdělávání a vzájemné spolupráci ve vzdělávání. Tato dohoda je výsledkem svobodné rozpravy a demokratické spolupráce. Podmínka shody je uplatňována především při rozhodování o prioritách, záměrech a postupu realizace dohodnutých aktivit.

Princip dohody se podařilo naplnit, spolupráce v rámci MAP je dobrovolná, vyplývající závazky jsou aktéry dodržovány dobrovolně, proto musí být v souladu s vyjádřenou shodnou svobodnou vůlí zúčastněných.

- Otevřenost
(MAP I, MAP II, MAP III)

V rámci partnerství vždy docházelo k otevřené komunikaci nejen se školami a školskými zařízeními, zřizovateli, ale také s dalšími aktéry působícími v oblasti formálního a neformálního vzdělávání. Základním předpokladem získávání kvalitních a úplných informací je otevřená komunikace a informační propojenost zájmových skupin. Tvorba a realizace MAP respektuje zásady rovných příležitostí a možnosti aktivní participace všech dotčených zájmových skupin. Otevřenost MAP přispívá k budování vzájemné důvěry a rozvoji spolupráce mezi partnery, uznání výstupů dílčích aktivit a podpoře příkladů dobré praxe navzájem. Z výstupů evaluace postojů vedení ZŠ a MŠ vyplynula potřeba zvýšené komunikace a užšího spolupráce škol.

- SMART
(MAP I, MAP II, MAP III)

Při stanovení priorit a realizaci aktivit v oblasti vzdělávání byla vždy zajištěna jejich proveditelnost. Plánování a stanovení cílů odpovídalo principu SMART.

- S - specifická - s popisem konkrétních opatření a cílů
- M - měřitelná - stanovení indikátorů, které jsou měřitelné
- A - akceptovaná - projednána v partnerství MAP
- R - realistická - odráží skutečnou potřebu, plán musí být proveditelný a mít dostupné zdroje
- T - termínovaná - návrhy mají stanovený termín

Principy SMART se odrážejí především v návrzích jednotlivých aktivit akčních plánů a při realizaci konkrétních plánovaných aktivit.

- Udržitelnost
(MAP I, MAP II, MAP III)

Tvorba MAP není účelovou aktivitou, ale slouží k nastavení a rozvoji dlouhodobých procesů spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na místní úrovni. Plánování je opakující se proces, ve kterém je nutné sledovat průběh realizace, vyhodnocovat dosahování cílů a přijímat nová opatření a plány, které povedou k nápravě či dalšímu zlepšení a rozvoji. Proto se nositel projekt (MAS Podbrněnsko) rozhodl v realizaci MAP pokračovat i v následujících letech.

- Partnerství
(MAP I, MAP II, MAP III)

Partnerstvím se rozumí široká platforma spolupracujících subjektů, kteří se aktivně podílejí na rozvoji vzdělávání. Základní strukturu partnerství tvoří Řídicí výbor a pracovní skupiny. Řídicí výbor byl otevřen potenciálním zájemcům o členství po celou dobu realizace MAP, RT se snažil k účasti na ŘV jednotlivé aktéry spíše přemlouvat. Hlavním přínosem Partnerství MAP je prohloubení spolupráce mezi vedením škol a jejich zřizovateli, sdílení informací o potřebách škol a ostatních organizací, podílejících se na vzdělávání a dále rozvoj spolupráce mezi jednotlivými školami a jejich pedagogickými pracovníky. Princip partnerství a vzájemné podpory se osvědčil např. v období, kdy jednotliví aktéři sdíleli informace a rady při řešení mimořádné situace způsobené pandemií Covid 19 a dalšími souvisejícími dopady této mimořádné situace v oblasti vzdělávání.

5.2 Dopad

5.2.1 *Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?*

Nejdůležitější přínosem bylo shledáno budování a prohlubování partnerství, kdy za dobu realizace MAP I až MAP III se podařilo vytvořit partnerství, spolupráci a sdílení praxe. Jako jedno z klíčových partnerství lze považovat pravidelné setkávání ředitelů škol. Tato partnerství upevnila síťování a spolupráci v regionu a napomohla tak k lepšímu plánování. Přínosné bylo setkávání pracovních skupin, jednalo se o členy nejrůznějších cílových skupin, převážně ale pedagogů, což mělo za následek nastavení cílů projektu. Na jednání pracovních skupin byla hlavní tematikou školství a zpětná vazba z praxe.

5.2.2 Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?

- **Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení, včetně vedoucích pedagogických pracovníků;**

Sdílení zkušeností, nové výzvy, oživení spolupráce, podpora učitelů a možnost společného vzdělávání – podpora pedagogických, didaktických a manažerských dovedností pracovníků ve vzdělávání, aktualizace a modernizace vzdělávacích aktivit, zlepšení spolupráce a motivaci, společnou komunikaci o problémech, odpovědi na spoustu otázek, finanční pomoc při realizaci různých projektů.

- **Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání, nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže;**

Propojení aktivit neformálního a zájmového vzdělávání.

- **Rodiče dětí a žáků**

Snaha o budování inkluzivního, vstřícného a tolerantního prostředí, postupné zlepšování dostupnosti kvalitnějšího vzdělávání, tolerantní, multikulturní prostředí, motivovanější pedagogy, pocit konstruktivního plánování vzdělávání.

- **Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice**

Porozumění konkrétním potřebám, zmapování materiálně technického terénu vzdělávacích institucí a znalost terénu s náhledem do aktuálních témat určujících potřeby škol, zlepšení komunikace mezi jednotlivými zřizovateli.

- **Veřejnost**

Možnost zapojení se do plánování rozvoje vzdělávání, zapojení se do života škol. Zvýšení dostupnosti informací a podvědomí o činnosti škol.

5.2.3 Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?

Spolupráce s dalšími projekty, zejména vedoucím k naplňování konkrétních cílů MAP vedly k podpoře kvalitního vzdělávání a podpoře dětí a žáků. Na základě spolupráce s jinými projekty MAP (převážně MAP Židlochovice) vzniklo potenciální partnerství ředitelů škol, kteří si tak mohou sdílet svou praxi, radit si a inspirovat se i mimo svůj region.

5.2.4 Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?

Na základě šetření bylo zjištěno, že většina aktérů zúčastněných v rámci projektu MAP uznalo, že vytvořená partnerství díky MAP jsou pro ně přínosná, a tak by v nich chtěli nadále pokračovat i bez ohledu realizace projektu MAP. Místní aktéři jsou odhodláni spolupracovat převážně v rámci společného setkávání, což souvisí se sdílením dobré, ale i špatné praxe, dále chtějí spolupracovat na plánování společných akcí, společného řešení problémů, spolupráce na aktivitách pro žáky, či nabídka realizace osobních specializovaných aktivit a zkušeností daného pedagoga. Zároveň se i nadále plánuje spolupracovat s MAP Židlochovice, se kterým kromě pravidelných setkání se plánují i společné akce nejen vzdělávací, ale podporující výměnu zkušeností a příkladů z dobré praxe.

5.2.5 Je plán udržitelnosti MAP realistický?

Na základě schválení pokračování návazného projektu MAP IV řídicím výborem, nositelem projektu bude MAS Podbrněnsko. Návazný projekt bude v prvních pár měsících realizován jen v přípravné formě.

Avizovaná změna ve financování v souvislosti s vládním konsolidačním balíčkem, kdy se navýší spoluúčást na 5 % bude však podstatným omezením, které může výrazně ovlivnit výběr aktivit a stanovování rozpočtu, financování projektu a celkově realizaci projektu.

Dalším značným omezením je v současné době neznámá budoucnost MAP, kdy podpora je stanovena do konce roku 2025. Není tudíž nyní známo, jak bude vypadat navazující výzva a co může následovat po skončení projektu MAP IV, jaký dopad bude mít na území ORP Pohořelice zahájení fungování Středního článku a dalších větších iniciativ a systémových projektů (např. Partnerství 2030+, Eduzměna, Kurikulum apod.).

6 DOPORUČENÍ

Na základě provedené evaluace projektů MAP I, II a III bylo zjištěno, že za dobu realizace projektů došlo k významnému posunu kvality vzdělávání v regionu. Na základě evaluace se zjistilo, že projekty MAP byly přínosem pro daný region. Akční plánování přispělo k větší otevřenosti aktérů, sdílení zkušeností a informací mezi sebou, získávání nových znalostí o inovativních metodách ve vzdělávání a další. Projekty MAP v regionu působily jako spojovací článek mezi školami a přispěly k jejich propojení.

Celkovou realizaci projektů MAP v SO ORP Pohořelice lze tedy hodnotit jako úspěšnou, bez zjištěných problémů a komplikací. Projektový tým realizoval proces místního akčního plánování dle plánu a dosáhl zamýšlených výstupů a výsledků. Realizátoři MAP vidí velký potenciál v projektu MAP IV, který by kontinuálně navázal na dosavadní úspěšnou spolupráci, posílil vzájemně vytvořené vazby mezi institucemi a využil vzniklé spolupráce pro další rozvoj místního vzdělávacího systému.

Pohořelice 28. 11. 2023

předseda ŘV MAP SO ORP Pohořelice III